

הקשרים בין הכלכלה הישראלית לבין הכלכלות הפלסטיניות

כנס סיכום השנה הכלכלית, למ"ס (19 פברואר 2024)

חגי אטקס, בנק ישראל*

* הדעות המוצגות בשקופיות אלו אינן מייצגות בהכרח את עמדת בנק ישראל

קשרי הכלכלה הישראלים-פלסטיניים: ממצאים עיקריים

• **כלכלות שונות** תחת איחוד מכסים ומטבע חלקי

← רמת אינפלציה דומה בשגרה בישראל וביהודה ושומרון

• **צמצום התעסוקה הפורמלית של פלסטינים בישראל**

← פגיעה קשה בענף בבינוי

← עלול ליצור תמריץ לתעסוקת שב"חים

• **הכלכלות הפלסטיניות מתכווצות** במלחמת "חרבות ברזל"

← **ירידה ביצוא הישראלי לפלסטינים** המניב כ-0.7 אחוזי תוצר

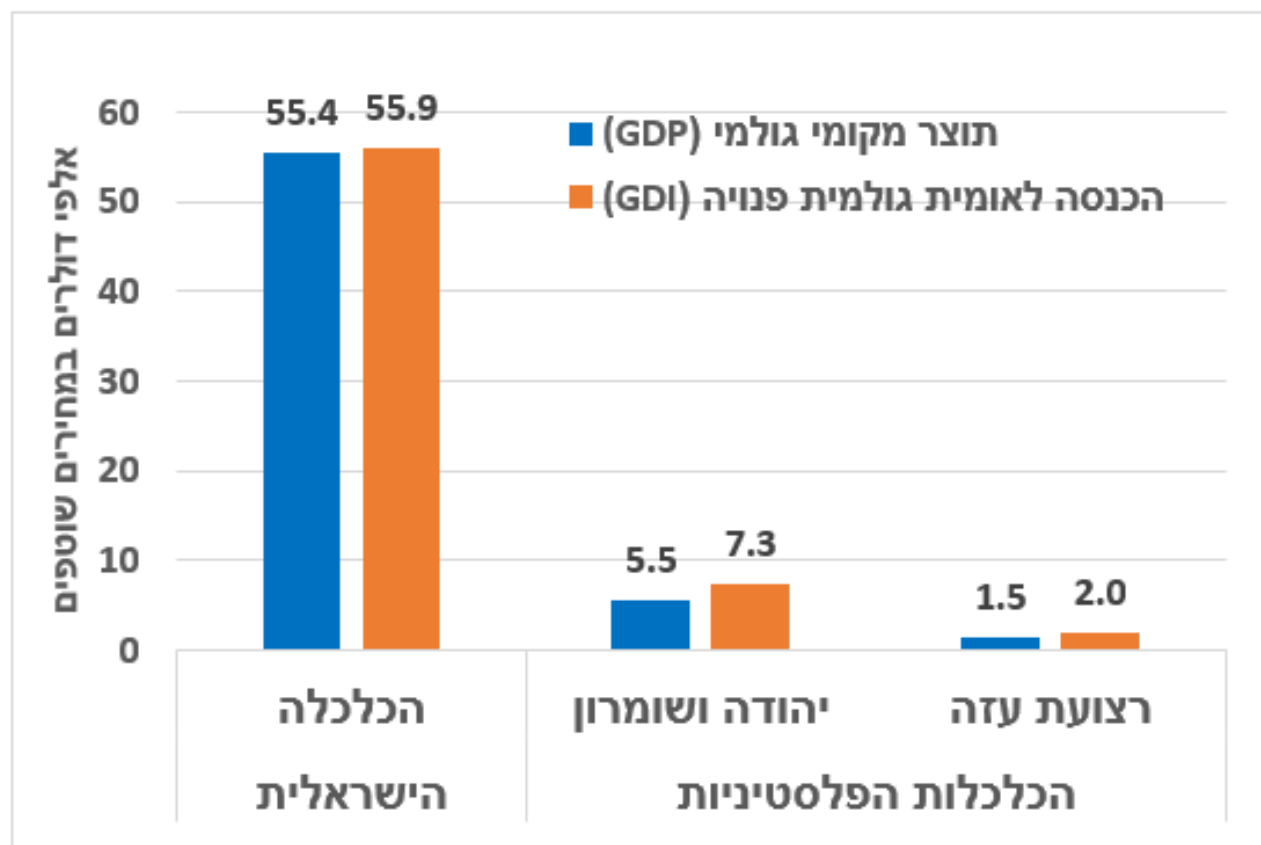
תוכן

- רקע
- קשרי תעסוקה
- קשרי מסחר
- סיכום

רקע: כלכלות שונות במעטפת מכס אחת

התוצר וההכנסה לנפש בכלכלה הישראלית
ובכלכלות הפלסטיניות, אלפי דולרים לנפש, 2022

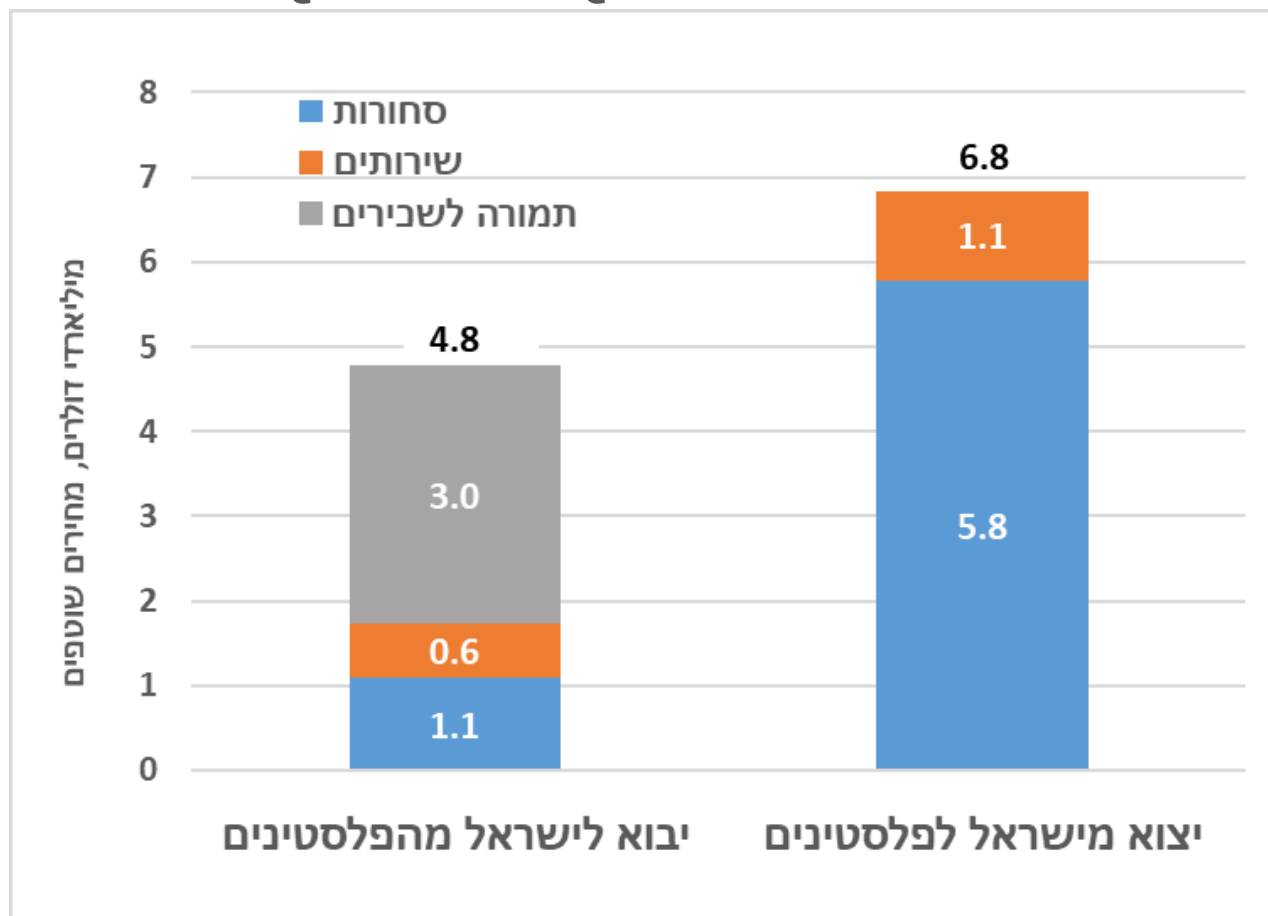

מקורות: הלמ"ס, הלמ"ס הפלסטינית וחישובים

- קרבה גיאוגרפית
- שימוש בשקל
- פערי תוצר והכנסה
- תוצר מקומי
- הכנסה לאומית כולל שכר בכלכלות אחרות וסיוע חוץ
- איחוד מכסים חלקי
- שיעורי מכס ומע"מ דומים
- חריגים: מעבר רפיח ורשימות B-I A בהסכם פאריס

ישראל מייצאת לפלסטינים בעיקר סחורות ומייבאת בעיקר עבודה

מאזן סחר ותעסוקה בילטרליים בשנה שלפני "חרבות ברזל",
מיליארדי דולרים, 2023Q3 - 2022Q4

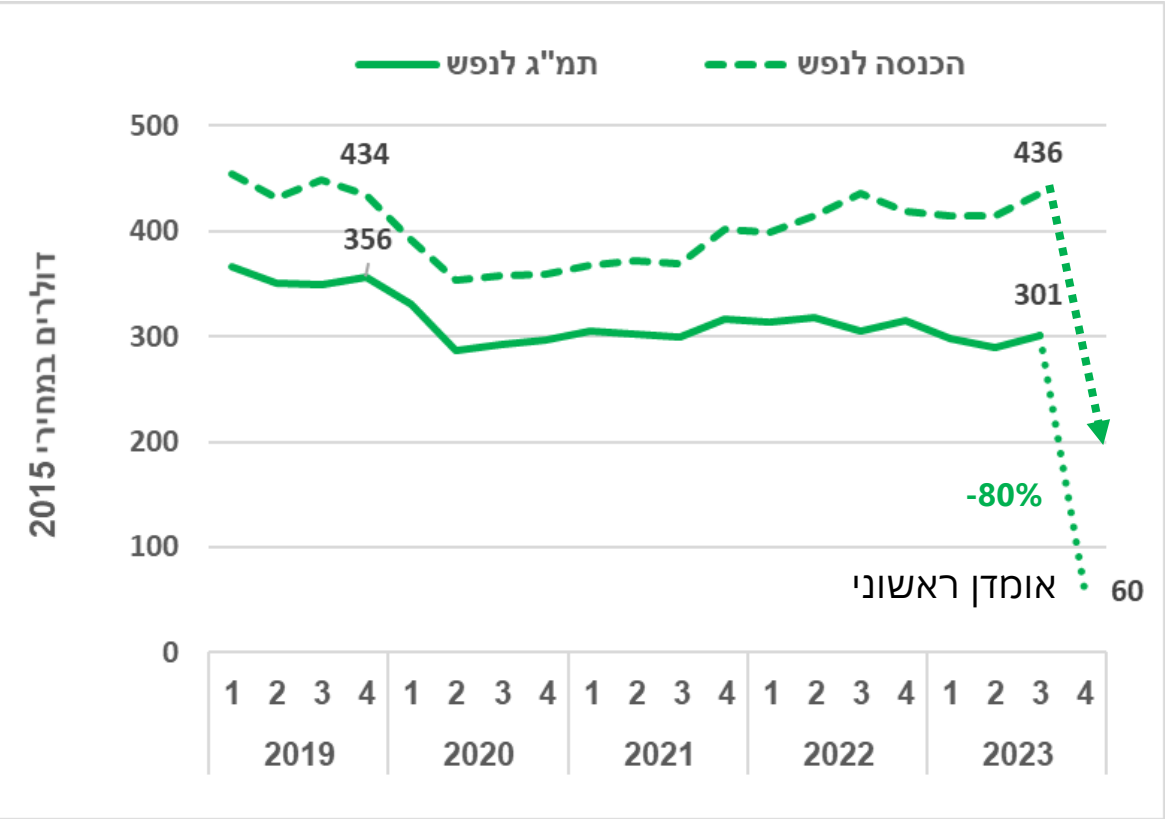

מקור: הלמ"ס

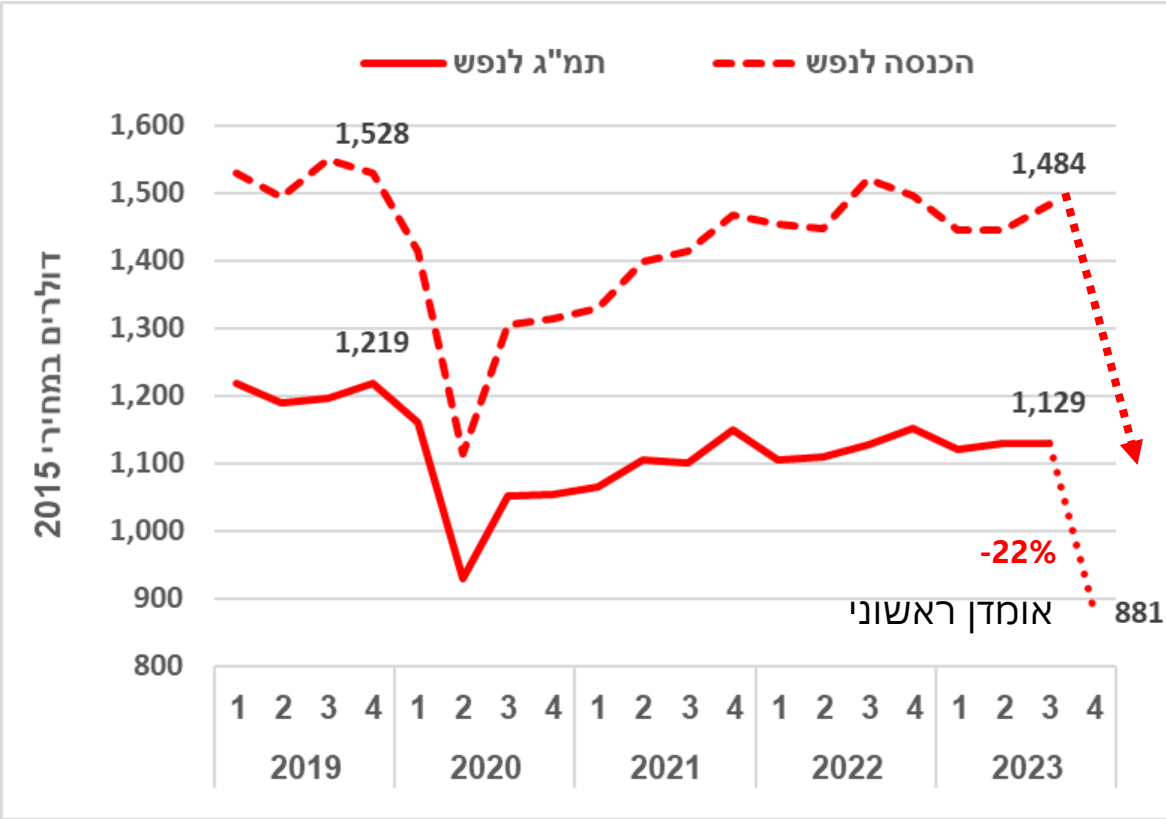
הכלכלות הפלסטיניות מתכווצות לאחר שטרם התאוששו מהקורונה

תוצר (GDP) והכנסה פנויה (GDI) לנפש, דולרים במחירים קבועים, 2019-23

רצועת עזה

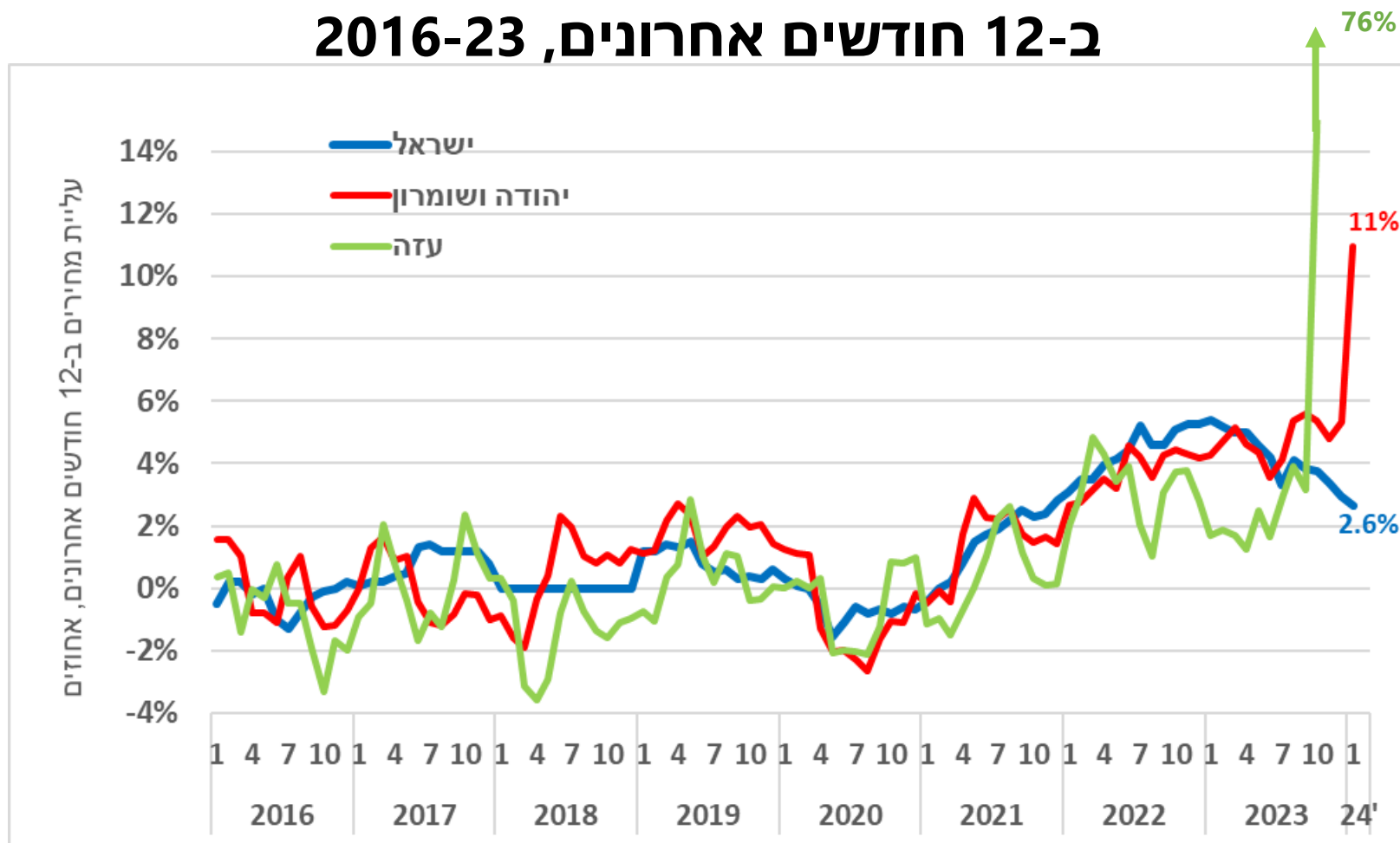
יהודה ושומרון

מקור: הלמ"ס הפלסטינית

האינפלציה בישראל וביהודה ושומרון, אך לא בעזה, ברמה דומה

עליית מחירי הצרכן בישראל, יהודה ושומרון, ועזה,
ב-12 חודשים אחרונים, 2016-23

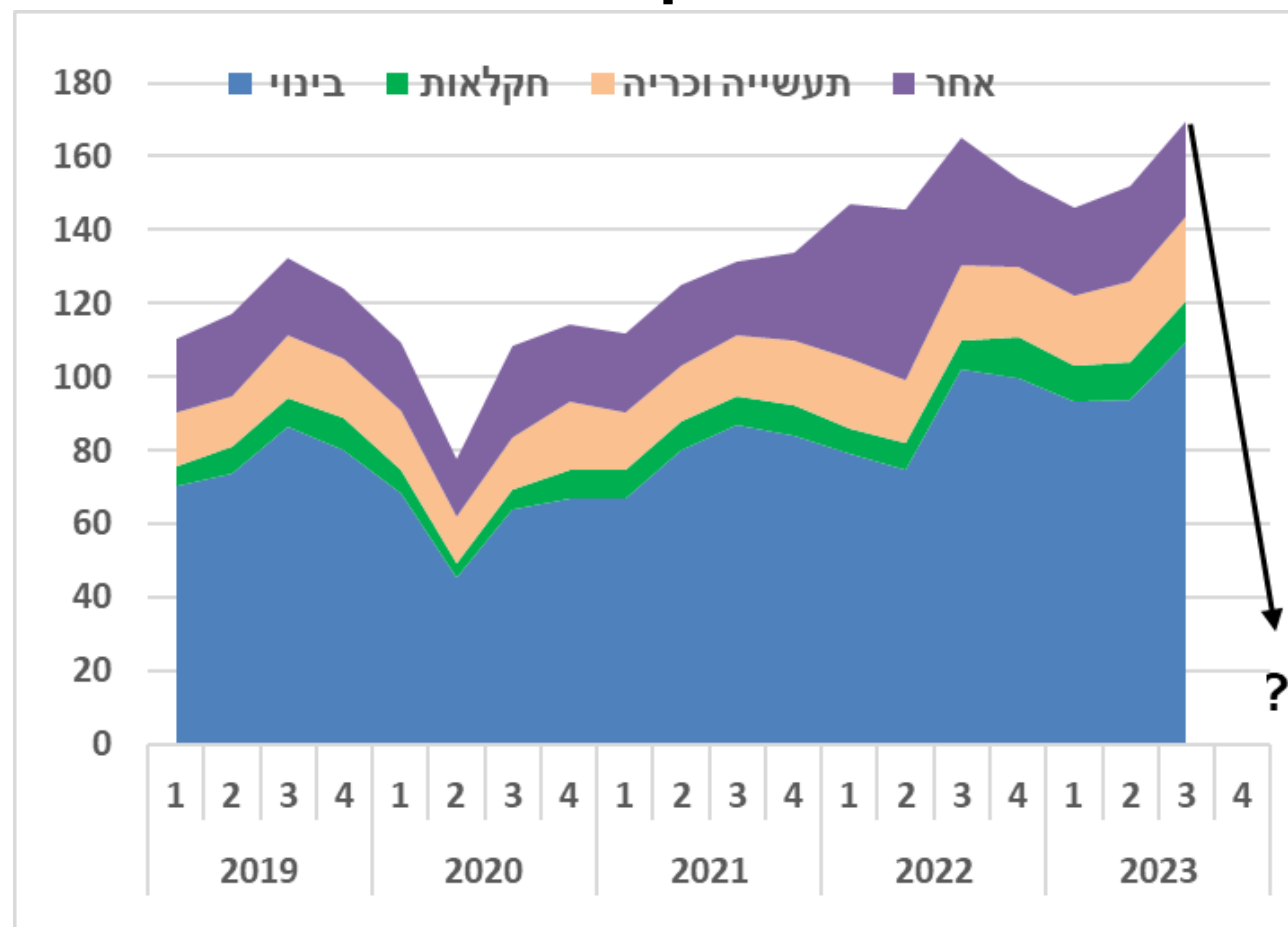

מקור: הלמ"ס והלמ"ס הפלסטינית;

התכונות התעסוקה הפלסטינית לאחר התרחבות הדרגתית

תעסוקה פלסטינית ע"פ החשבונאות הלאומית אלפי מועסקים, 2019-23

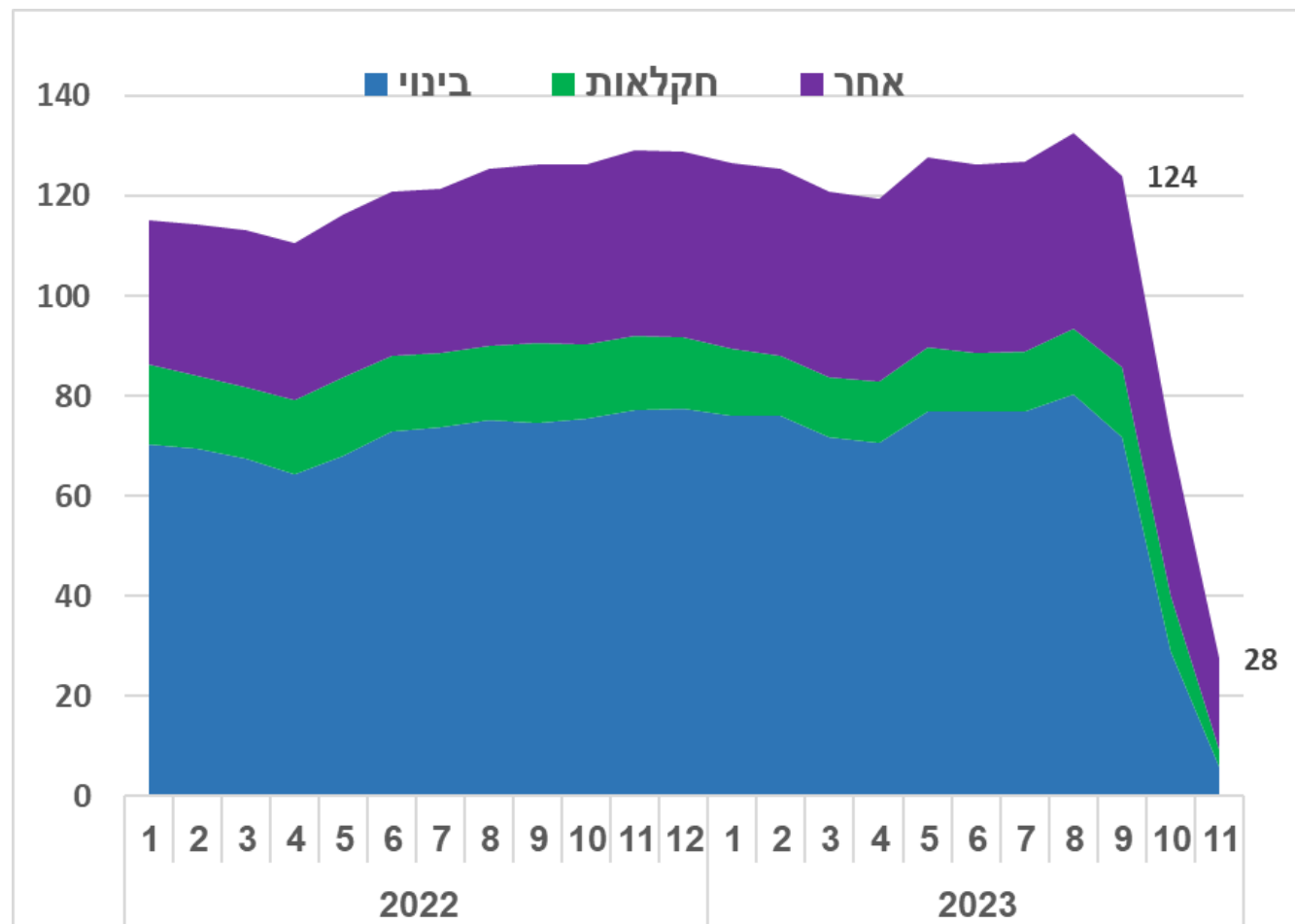

מקור: הלמ"ס; הערה: כולל תעסוקה לא מדווחת

התכונות התעסוקה הפלסטינית המדווחת ב"חרבות ברזל"

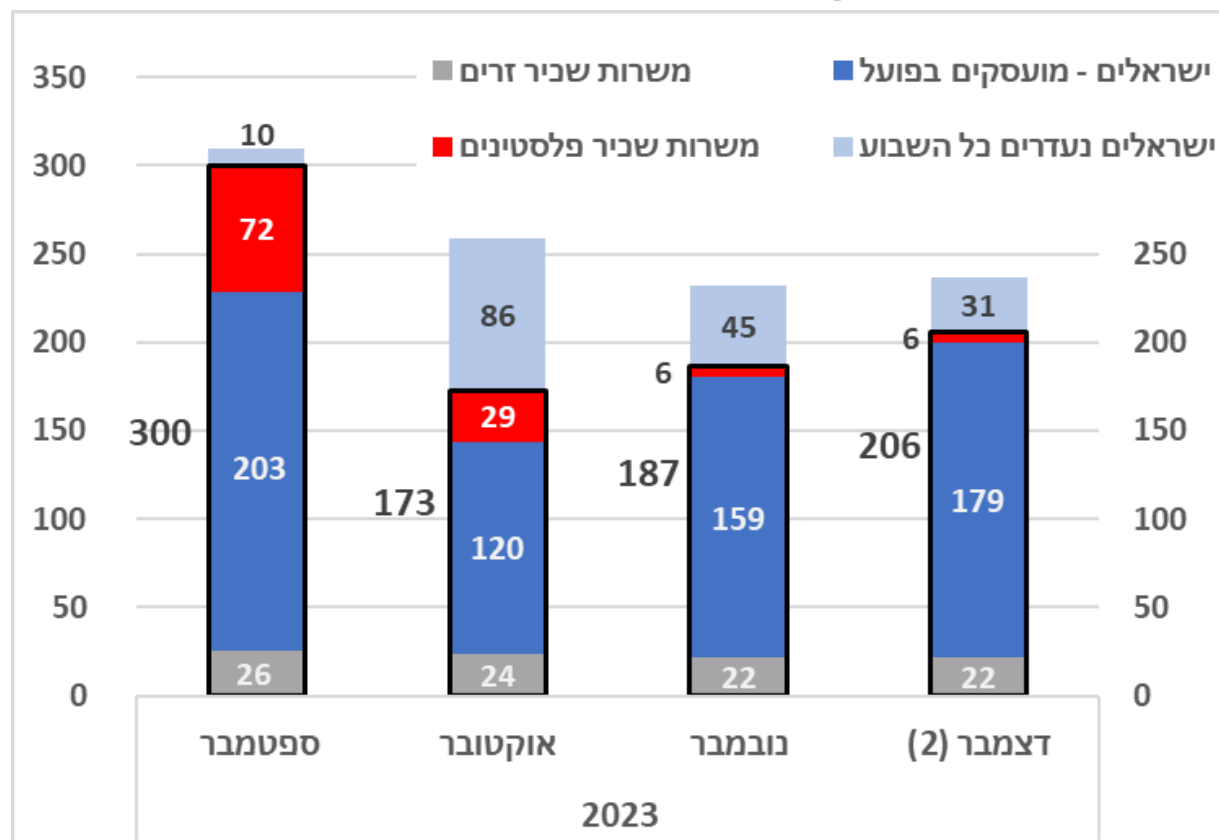
תעסוקה פלסטינית ע"פ דיווחי מעסיקים לביטוח לאומי
אלפי משרות שכיר, 2022-נוב' 2023

מקור: הלמ"ס

הפסקת התעסוקה הפלסטינית פגעה קשות בענף הבינוי

שינויים בתעסוקה המדווחת בבינוי על פי אזרחות,
אלפים, ספטמבר-דצמבר 2023

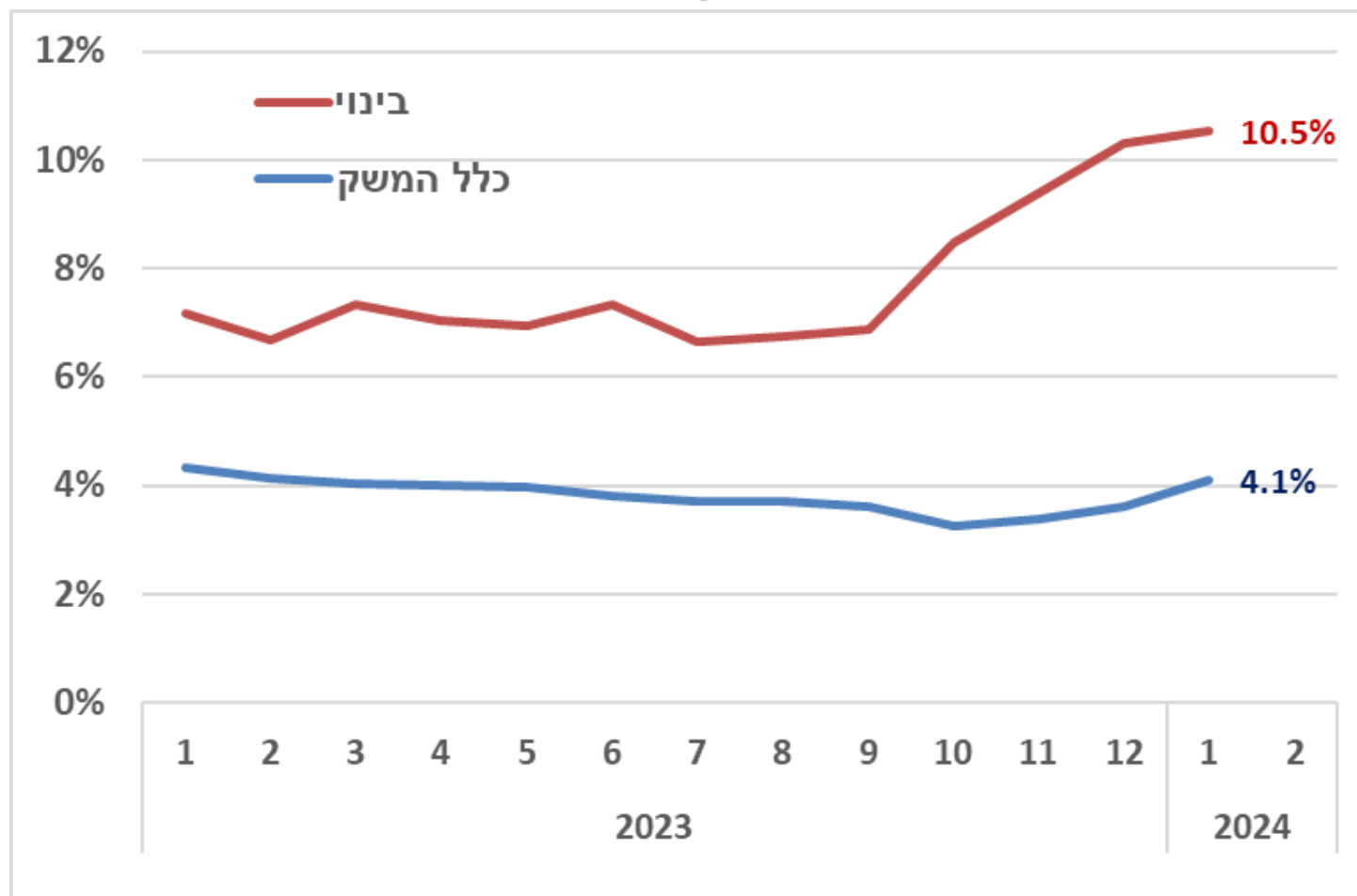
מקורות: ישראלים - סקר כוח אדם; פלסטינים וזרים - משרות שכיר, הלמ"ס

הערות: 1. תעסוקת פלסטינים לא כוללת שב"חים ועזתים

2. משרות שכיר זרים ופלסטינים בדצמבר מוערכות על פי נתוני נובמבר

הפסקת התעסוקה הפלסטינית פגעה קשות בענף הבינוי

שיעור המשרות הפנויות במשק ובענף הבינוי
אחוזים, 2023-4

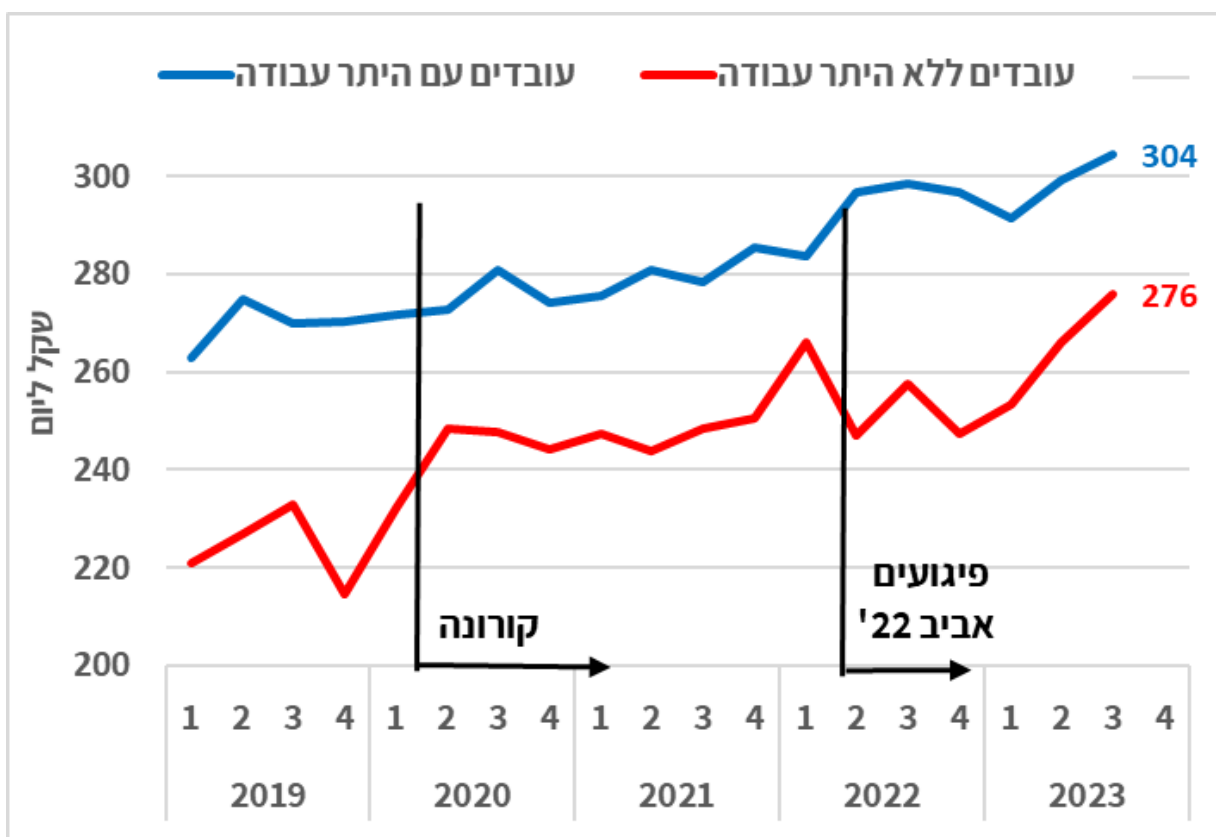

מקור: הלמ"ס

התעסוקה הפלסטינית בישראל כוללת תעסוקה לא פורמלית

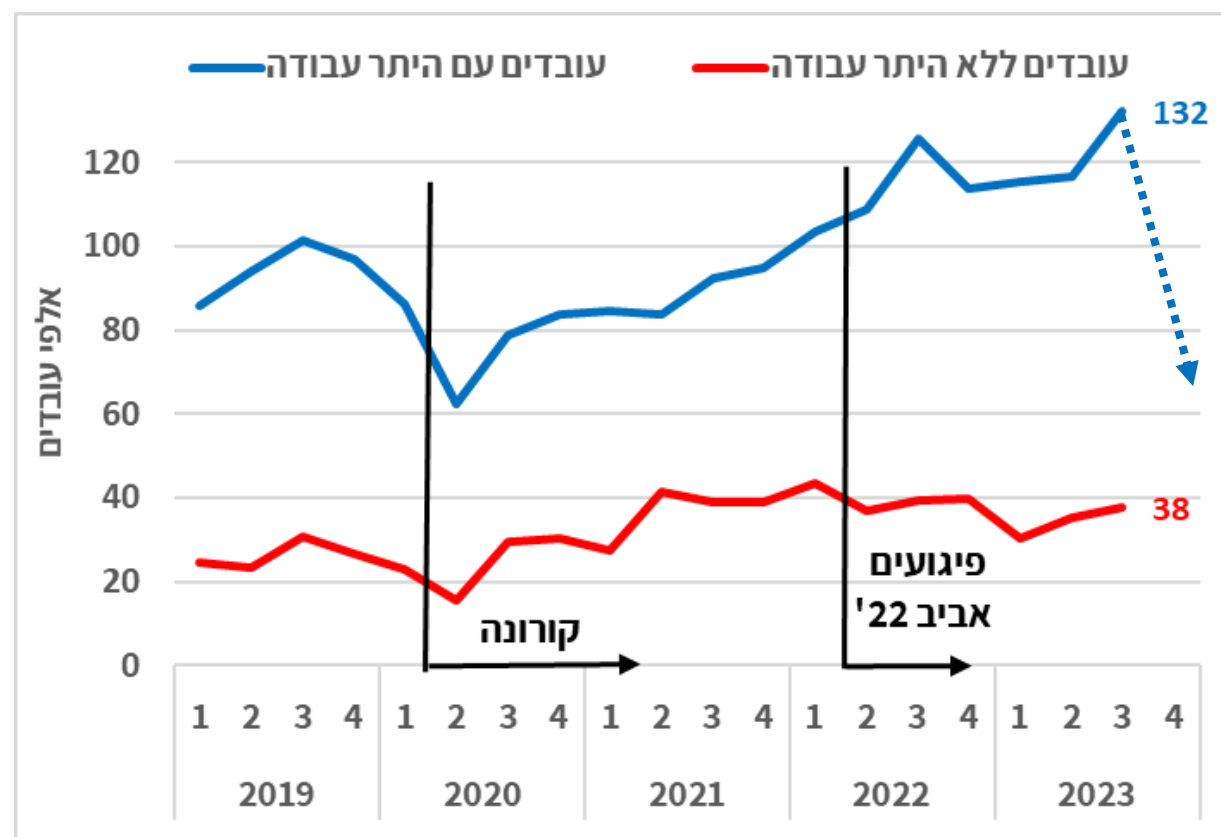

שכר יומי של עובדים פלסטינים המועסקים בישראל בהיתר וללא היתר, שקלים, 2019-23

מקור: עיבודים לנתוני הלמ"ס הפלסטינית

תעסוקה פלסטינית בישראל בהיתר וללא היתר, אלפי עובדים, 2019-23

מקור: הלמ"ס הפלסטינית

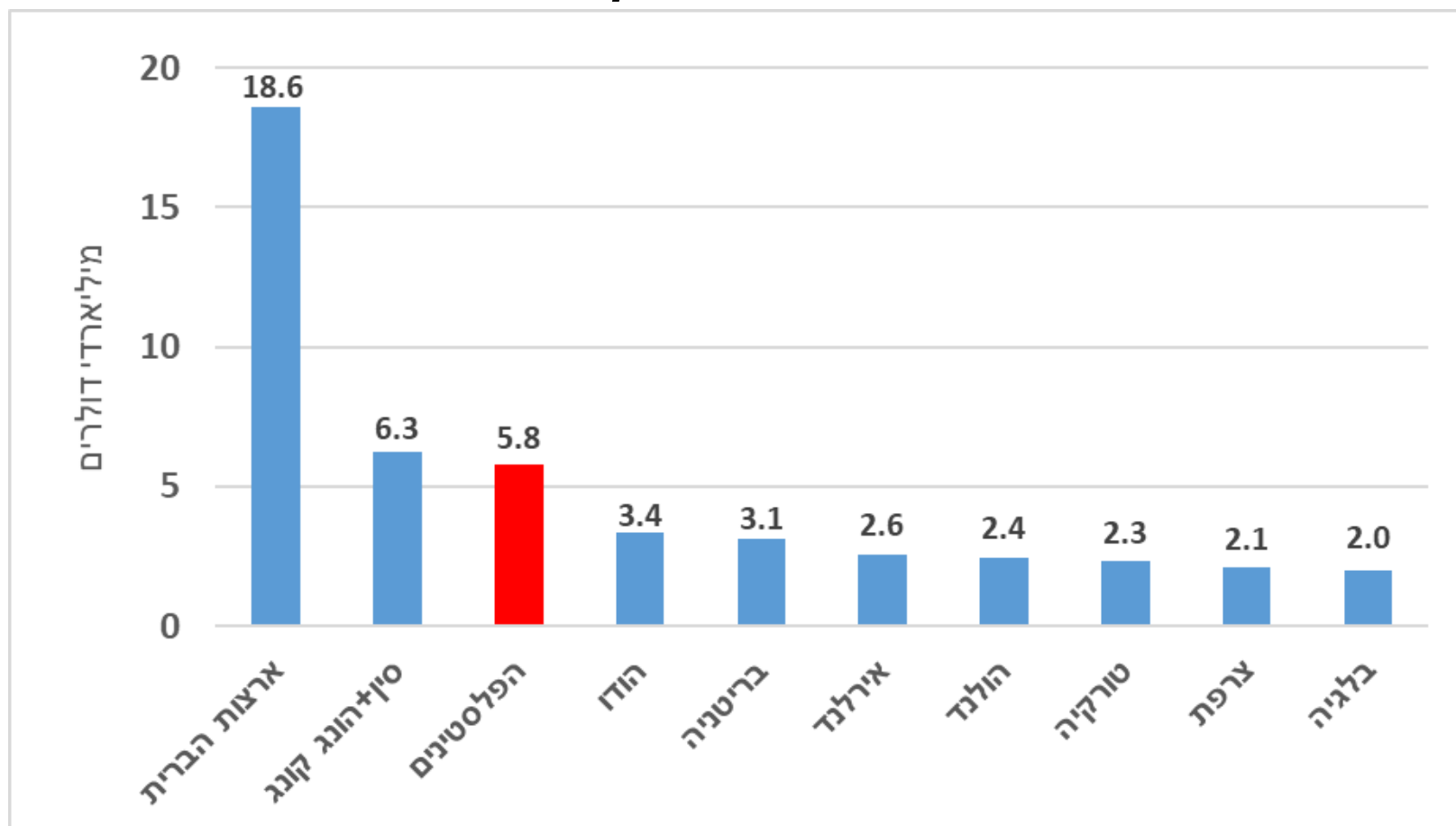
תוכן

- ✓רקע
- ✓קשרי תעסוקה
- קשרי מסחר
- סיכום

מסחר: הפלסטינים הם יעד #3 של יצוא הסחורות הישראלי

יעדי יצוא הסחורות העיקריים של ישראל
מיליארדי דולרים, 2022

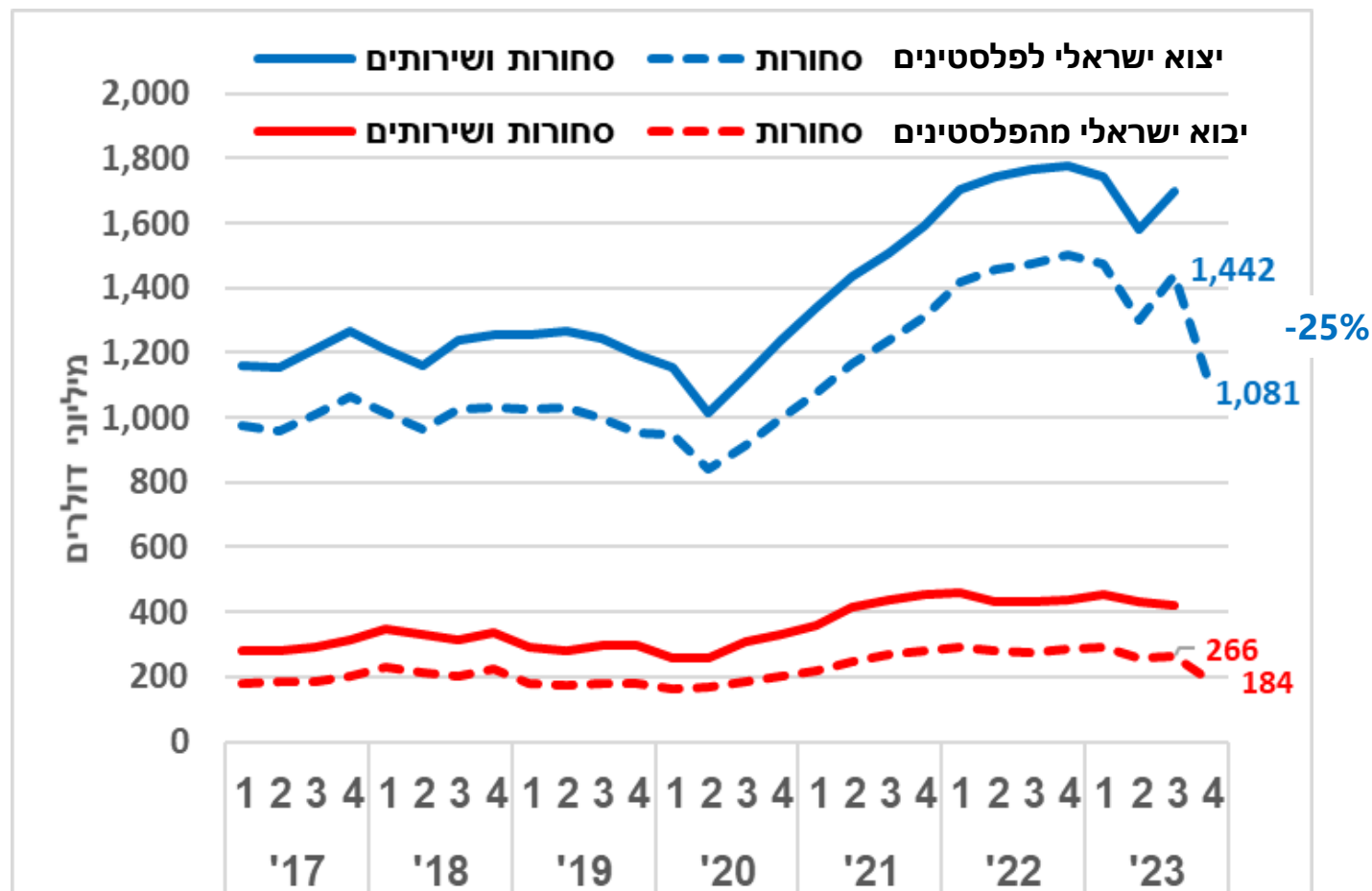

מקורות: הלמ"ס, הפלסטינים: מאזן התשלומים; שאר המדינות: סטטיסטיקה של סחר חוץ

התכנונות היצוא הישראלי לפלסטינים לאחר התרחבות הדרגתית

סחר ישראלי-פלסטיני בסחורות ובשירותים מיליארדי דולרים, 2017-23

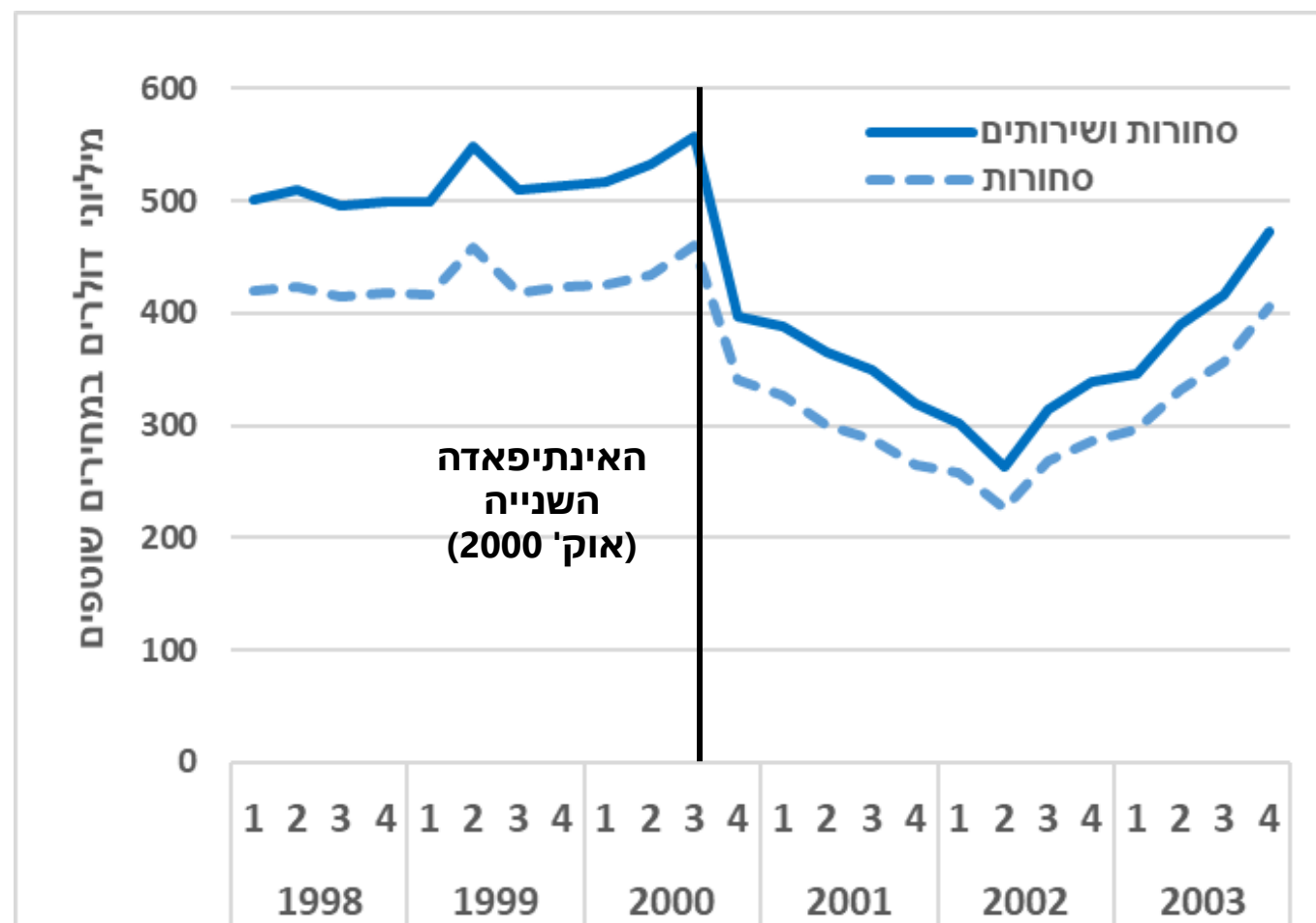

מקור: הלמ"ס. הערה: נתוני 2023 אינם סופיים

הפגיעה ביצוא מישראל באינתיפאדה השנייה נמשכה 3 שנים

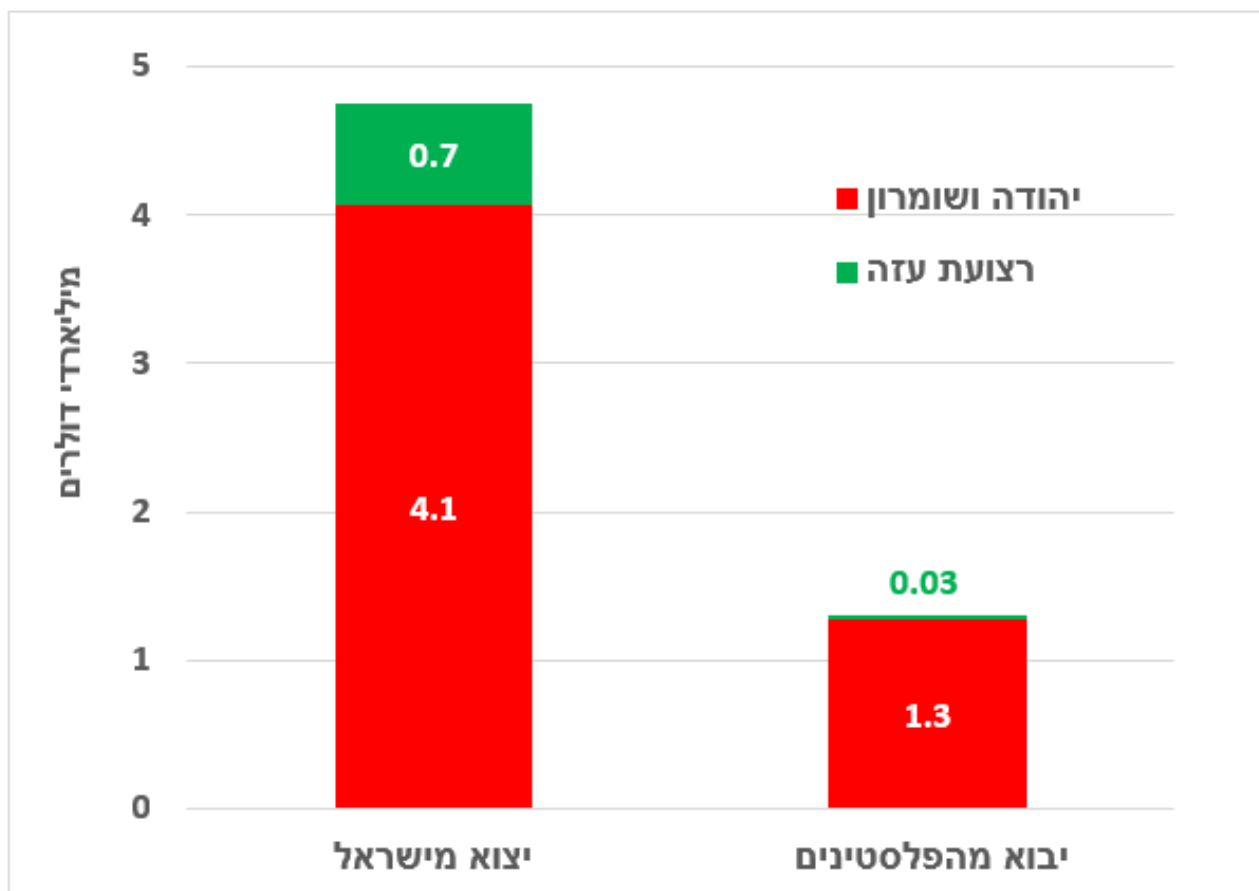
יצוא סחורות ושירותים מישראל לכלכלות הפלסטיניות
מיליוני דולרים, 1999-2003

מקור: הלמ"ס

רוב הסחר הישראלי-פלסטיני הינו עם יהודה ושומרון

סחר ישראלי-פלסטיני מדווח בסחורות על פי אזור
מיליארדי דולרים, 2022

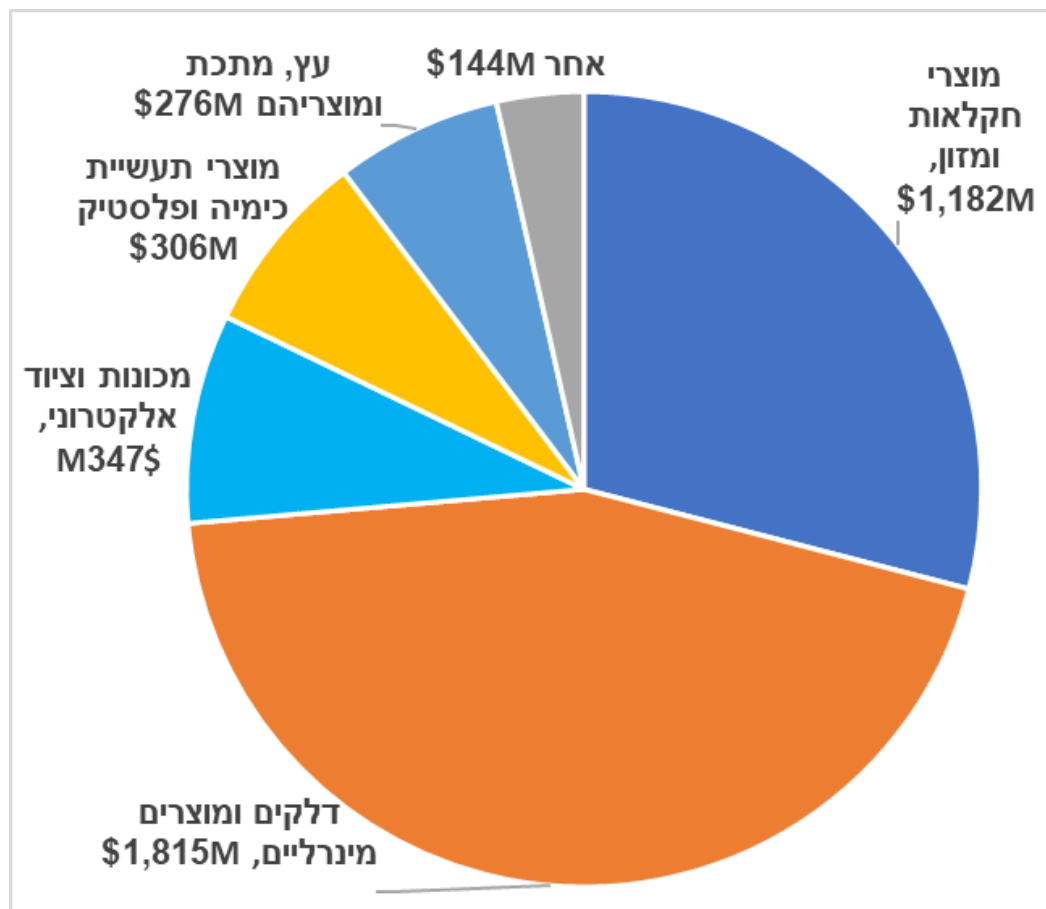

מקור: הלמ"ס הפלסטינית

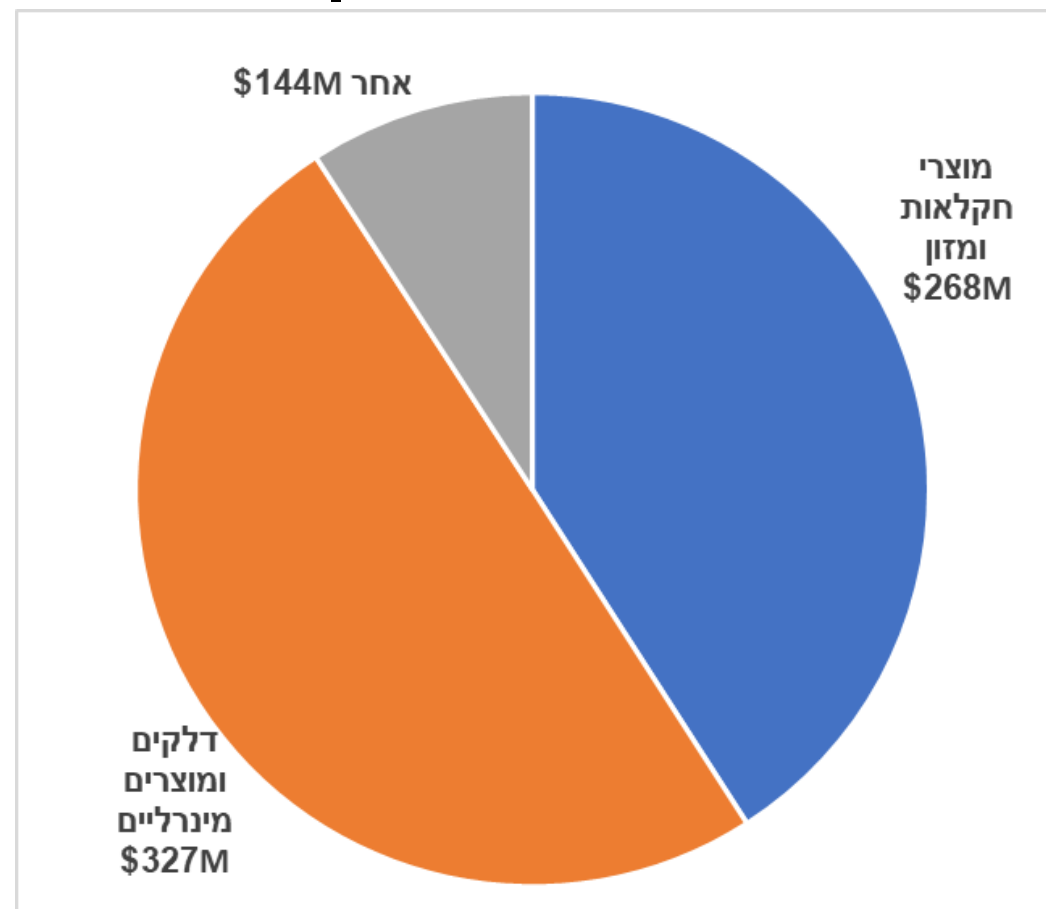
רוב היצוא לפלסטינים הינו מוצרי מזון, וחקלאות ודלקים

יצוא סחורות מישראל לכלכלות הפלסטיניות, 2022

יהודה ושומרון, סה"כ 4.1 מיליארד דולר

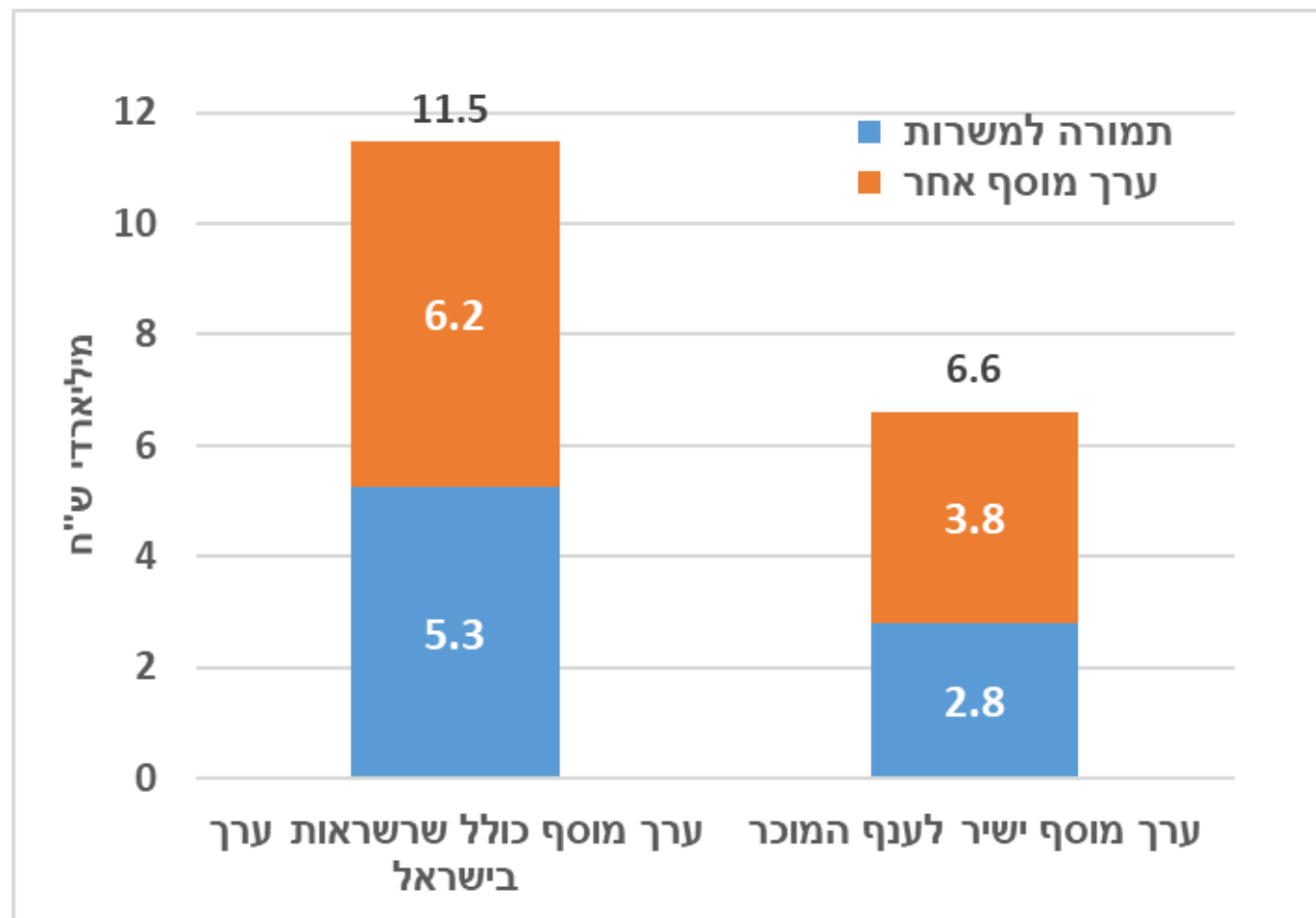
עזה, סה"כ 654 מיליון דולר

מקור: הלמ"ס הפלסטינית

הערך המוסף הכולל הנובע מהיצוא לפלסטינים ~ 0.7% תוצר

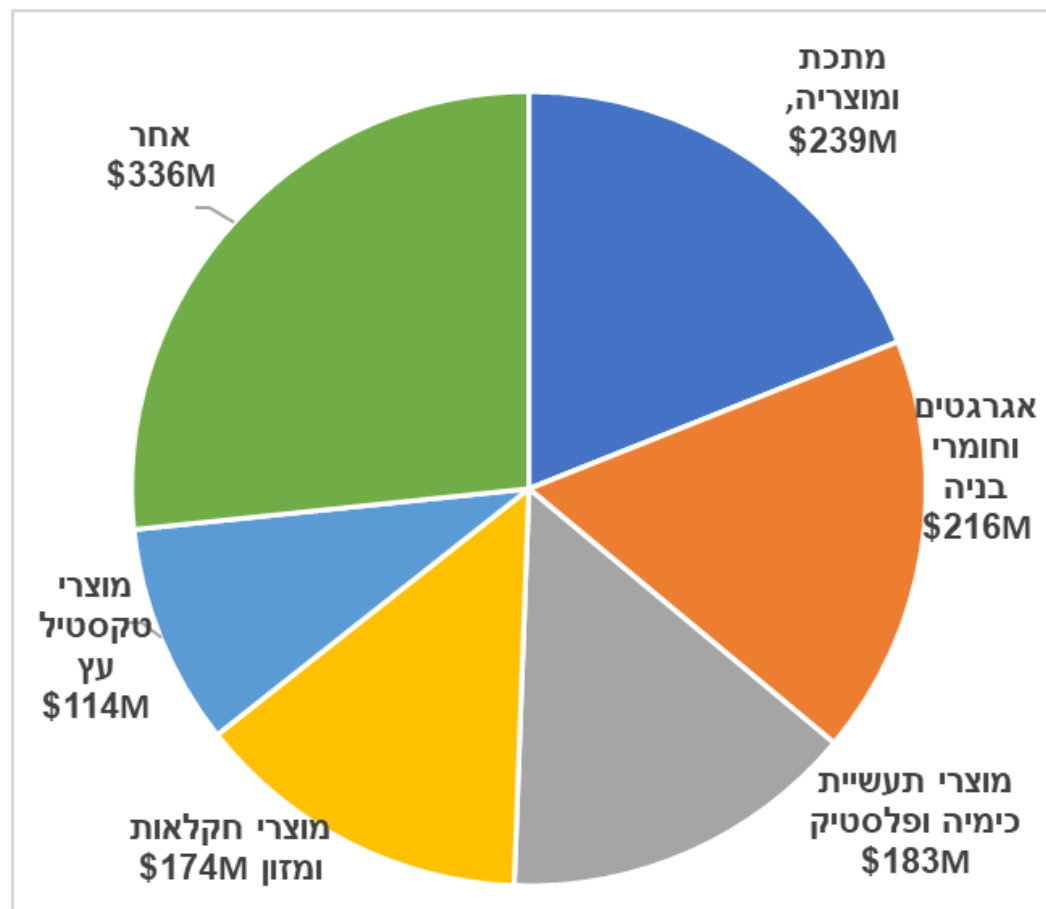
הערך המוסף הנובע מהיצוא הישראלי לכלכלות הפלסטיניות
מיליארדי ש"ח, 2022

מקור: הלמ"ס, לוחות תשומה-תפוקה 2014 ונתוני סחר מפורטים

היבוא מהפלסטינים כולל מוצרי טכנולוגיה מסורתית ומעורבת

יבוא סחורות לישראל מיהודה ושומרון, 2022
סה"כ יבוא 1.3 מיליארד דולר

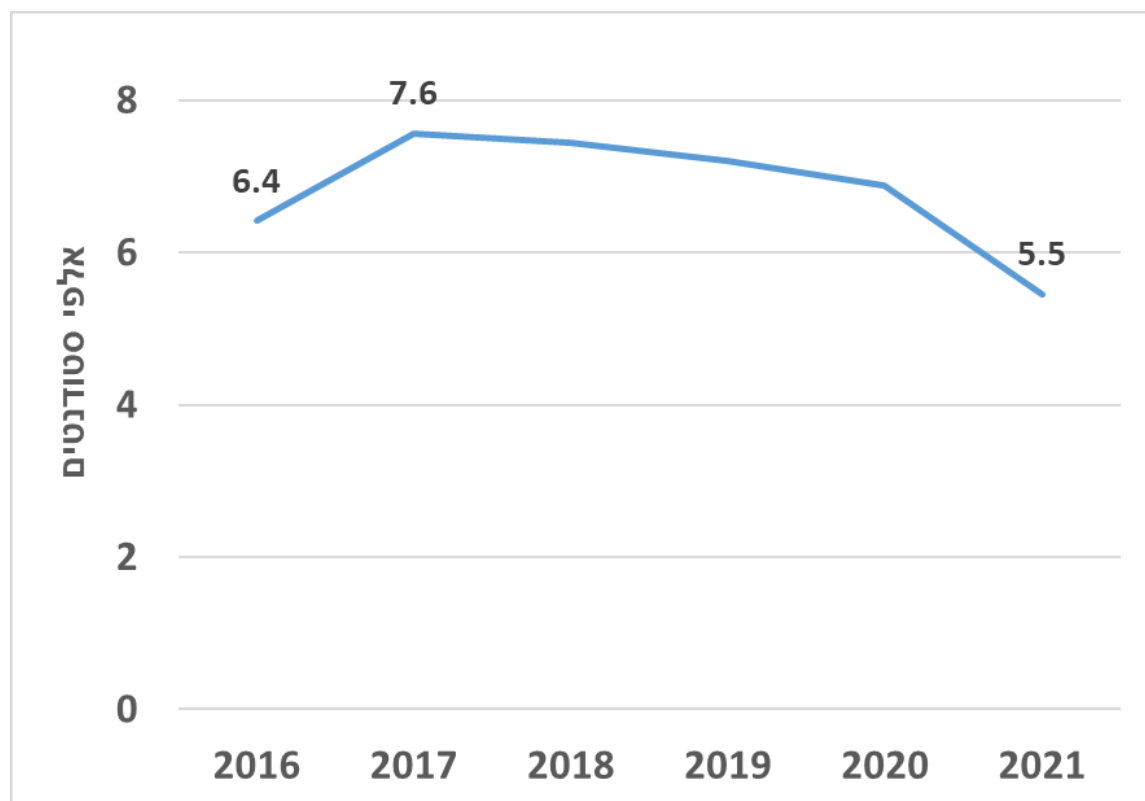

מקור: הלמ"ס הפלסטינית

ערבים ישראלים צורכים מגוון שירותים מהרשות הפלסטינית

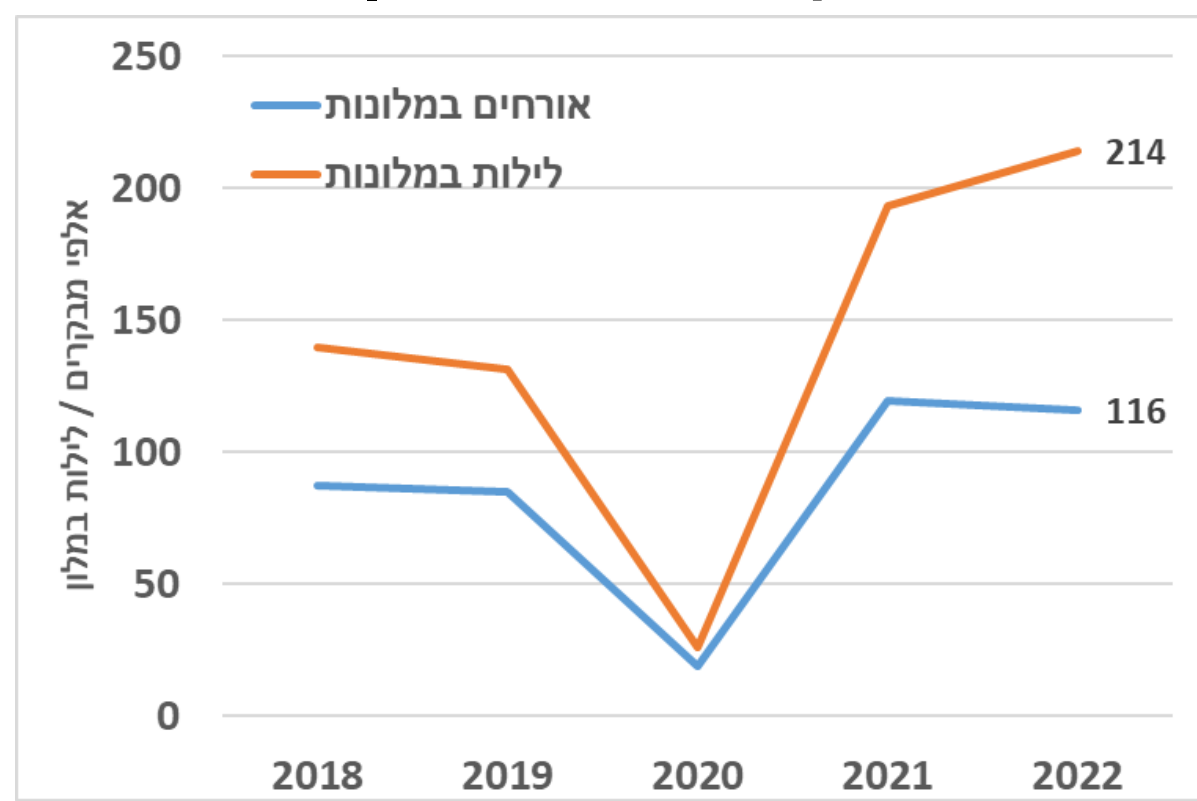

אזרחים ישראלים הלומדים באוניברסיטאות
פלסטיניות, אלפי סטודנטים, 2016-21

מקור: עיבודי אגף הכלכלן הראשי לנתוני המל"ג הפלסטינית
הערה: ללא תושבי מזרח ירושלים

אזרחים ישראלים במלונות פלסטיניים,
אלפי מבקרים \ לילות במלון 2018-22

מקור: הלמ"ס הפלסטינית
הערה: ללא תושבי מזרח ירושלים

• **כלכלות שונות תחת איחוד מכסים ומטבע חלקי**

← רמת אינפלציה דומה בשגרה בישראל וביהודה ושומרון

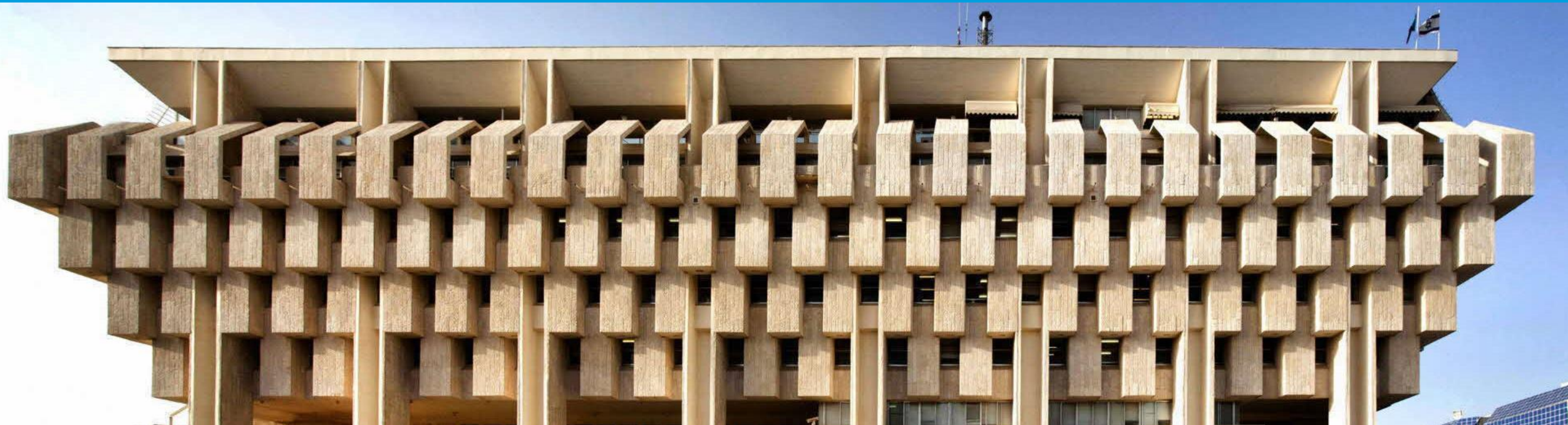
• **צמצום התעסוקה הפורמלית של פלסטינים בישראל**

← פגיעה קשה בענף בבינוי

← עלול ליצור תמריץ לתעסוקת שב"חים

• **הכלכלות הפלסטיניות מתכווצות במלחמת "חרבות ברזל"**

← ירידה ביצוא הישראלי לפלסטינים המניב כ-0.7 אחוזי תוצר

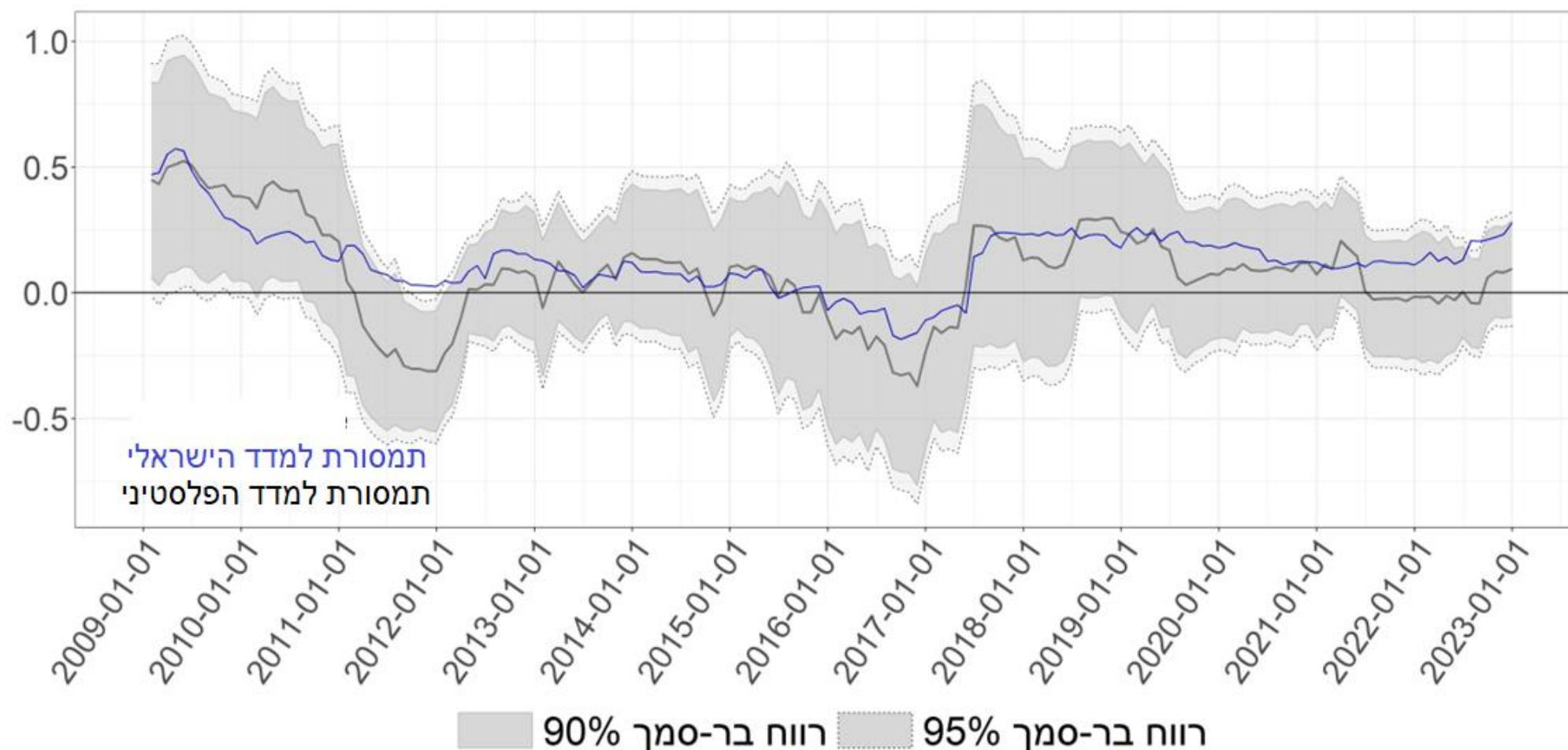

תודה

השפעה דומה של הדולר על האינפלציה בשתי הכלכלות

התמסורת משער הדולר למדדי המחירים הישראלי והפלסטיני, 2009-23

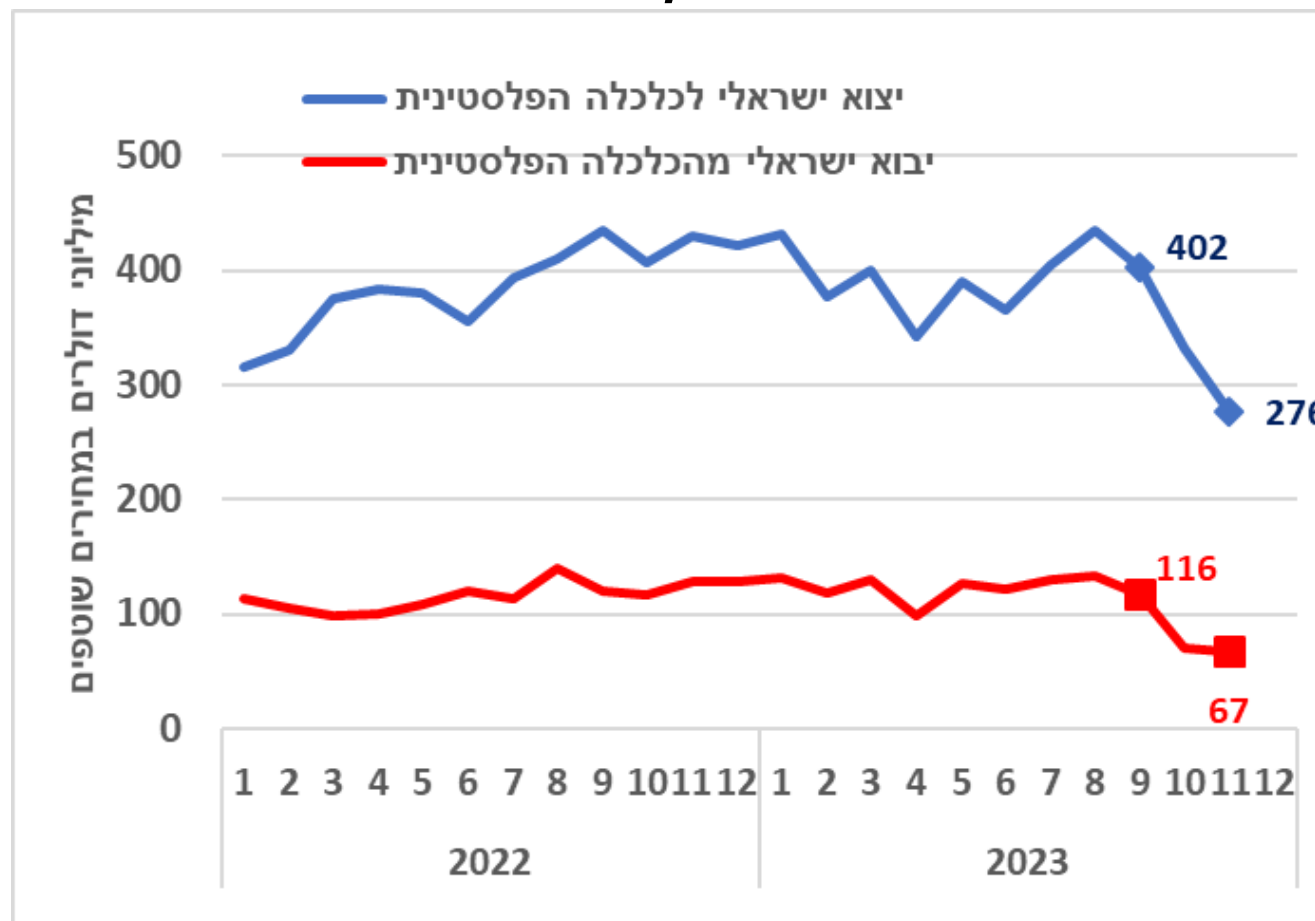

מקור: למ"ס, למ"ס פלסטינית, ועיבודי בנק ישראל

התכנונות היצוא הישראלי לפלסטינים לאחר התרחבות הדרגתית

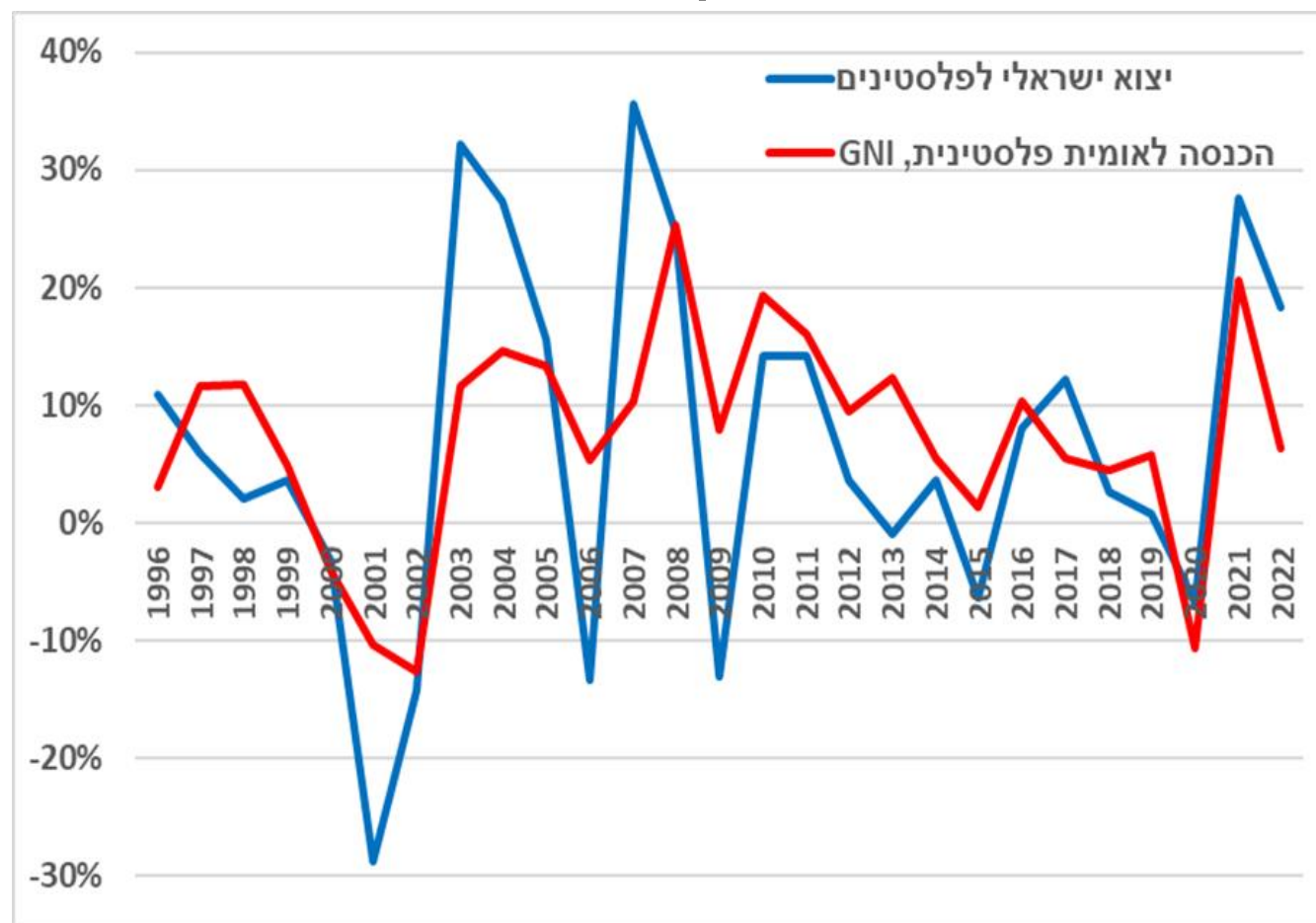
סחר ישראלי-פלסטיני בסחורות, נתונים מהירים מיליארדי דולרים, 2022-נוב' 2023

מקור: הלמ"ס הפלסטינית

התכונות ההכנסה הפלסטינית צפויה לפגוע ביצוא ישראל

שיעור שינוי של היצוא ישראלי וההכנסה לאומית פלסטינית (GNI)
אחוזים, 1996-22

מקור: הלמ"ס והלמ"ס הפלסטינית